

Tärkeintä on evankeliointi

Kansainvälinen Pelastusarmeija juhli heinäkuun alussa 150-vuotisjuhliin. Suomessakin tämä soppaa, saippuaa ja sielunhoitoa tarjoava pyhitysliike on vaikuttanut jo 125 vuotta. Elämä kuljetti Tarleena Ebahin ja Saga Lipon Pelastusarmeijan upseereiksi jännittäviä teitä.

TEKSTI EMILIA KARHU & KUVAT MATTI KARPPINEN, PELASTUSARMEIJAN KUVA-ARKISTO

S imossa syntynyt **Tarleena Ebah**, 28, oli kuusivuotias, kun hänen äitinsä koki hengellisen uudistuksen. Äiti kertoi Tarleenalta ja hänen pikkuveljelleen, että jos haluaa päästä taivaaseen, pitää ottaa Jeesus sydämeen asumaan.

– Rukoilin illalla hiljaa mielessäni: tässä olen Jeesus, annan elämäni sinulle. Aamulla herätessäni minulla oli iloinen varmuus siitä, että olen Jeesuksen oma. Minulla ei ollut lapsena paljon ystäviä, joten Jeesuksesta tuli paras kaverini. Kerroin hänelle asiani niin kuin parhaalle ystävälle kerrotaan, Ebah muistellee.

Pohjoisen tyttö kävi helluntaiseurakunnan pyhäkoulussa ja lastenleireillä. Hän lähti 18-vuotiaana kummitätinsä kanssa Etelä-Suomeen seminaariin. Porukka yöpyi vanhalla koululla. Kun Tarleena oli iltateellä, ovesta käveli sisään nigerialainen informaatioteknologian opiskelija **Gabriel Ebah**.

– Sillä hetkellä Pyhä Henki puhui minulle, että tässä on sinun tuleva miehesi, mitä tykkäät. Se oli yllättävää. Näin meistä paljon unia yhdessä ja rupesimme seurustelemaan. Varsin pian menimme kihloihin ja seuraavana kesänä naimisiin.

Pelastusarmeijaan Tarleena Ebah tutustui miehensä kautta. Mies teki Pelastusarmeijan Oulun osastossa nuorisotyötä. Tarleena itse opiskeli Kuopion yliopistossa biotieteitä ja sai ensi kertaa elämässään useita uskovia nuoria ystäviä. Pelastusarmeija tuntui olevan täynnä enemmänkin rakkautentäyteisiä mummoja.

– Kun mieheni kertoi haluavansa Pelastusarmeijan upseerikouluun, se tuntui ensin hankalalta. Koin, että Pelastusarmeija vie minulta miehen. Oulun osaston upseereista tuli meille kuitenkin tärkeitä henkilökohtaisia ystäviä. Vähitellen uskalsin itekin ajatella jäseneksi eli sotilaaksi liittymistä.

Miehen opiskelujen ajan Tarleena Ebah oli äitiyslomalla ja teki vapaaehtoistyötä Pelastusarmeijassa. Lopulta hän oli valmis hakemaan itekin upseerikouluun, koska kutsu

”

Upseerin on luvattava rakastaa myös niitä moniongelmaisia ihmisiä, joita on vaikea rakastaa.

Pelastusarmeijan luutnantti Tarleena Ebahilla on kädessään rukouslippu, jollaisia erityisesti vanhempi väki mielellään heiluttaa ylistyslauja laulaessaan. Lipun keskellä on keltainen, tähtimäinen Pyhän Hengen aurinko sekä englanniksi teksti: tuli ja veri.

Saga Lippo on arvoltaan kapteeni ja hänen vastuullaan on Pelastusarmeijan sosiaalisen työn koordinointi Suomessa.

hengelliseen työhön oli vahva. Tällä hetkellä Tarleena vastaa Pelastusarmeijan Hämeenlinnan osastosta ja hänen miehensä Hyvinkään osastosta.

Pelastusarmeija on kuuluisa kirpputoreistaan, soppatykeistään, asuntoloistaan ja joulupadoistaan. Liike on silti enemmän. Se on ennen kaikkea herätysliike.

Upseerilla pitää olla vilpittön halu palvella Jumalaa ja auttaa muita ihmisiä. Upseerilupaussessa sitoudutaan pitämään elämän korkeimpana päämääränä sielujen pelastumista. Stressinsietokyvystä, sopeutuvaisuudesta ja sosiaalisuudesta on paljon hyötyä, koska upseerit joutuvat muuttamaan usein uusille paikkakunnille Pelastusarmeijan tarpeiden ja määräysten mukaan.

Upseereiden taustat ovat moninaiset. Jotkut ovat entiseltä ammatiltaan pankkivirkailijoita, toiset leipureita tai tradenomeja. Olennaista on halu viedä evankeliumia eteenpäin sekä sitoutuminen heikoimmassa asemassa olevien rinnalla kulkemiseen. On luvattava rakastaa myös niitä moniongelmaisia ihmisiä, joita on vaikea rakastaa.

– Upseerina saan käyttää luovuuttani, innostua ja kokeilla uusia toimintatapoja. Minun ei tarvitse pelätä virheitä, koska tiedän, että Jumala rakastaa aina. Monet asiat ovat hänestä kiinni, ei minusta, Ebah sanoo.

Toisinaan upseerin työ on hyvin raskasta

toisten taakkojen kantamista. Kärsimykseen ei totu eikä turru eikä sen tarkoistusta voi toisen ihmisen puolesta selittää.

– Ajattelen kuitenkin, että Jumala sallii myös kärsimyksen. Hän näkee ja tietää kaiken ja kärsii ihmisen kanssa. Siinä on lohtu. Toisinaan Jumala vastaa rukouksiin suoraan ja tekee ihmeitä. Aina hän ei kuitenkaan muuta vaikeita olosuhteita, vaan ainoastaan auttaa ihmistä kestämään niitä, Tarleena Ebah pohtii.

Omassa elämässään Tarleena Ebah on iloinut hyvin arkisista rukousvastauksista. Vanhimmalle pojalle R-kirjaimen lausuminen tuotti ongelmia. Kun äiti kiitti yhdessä poikansa kanssa rukouksessa Jeesusta siitä, että hän auttaa kirjaimen oppimisessa, lapsi löysi heti pärisevän äänteen. Myös lapsen vaikeiden ruoka-aineallergioiden helpottumisen Tarleena kokee rukousvastaukseksi.

Itä-Lontoon slummeista 127 eri maahan levinneen Pelastusarmeijan sinipunaisessa lipussa on keskellä keltainen, tähtimäinen Pyhän Hengen aurinko. Punainen väri kuvaa Jeesuksen verta ja sininen väri sydämen puhtautta.

– Me uskomme, että koska Jeesus voi antaa kaikki vanhat synnit anteeksi, hän voi varjella myös tulevilta synneiltä ja auttaa meitä elämään vapaata elämää, kertoo upseeri **Saga Lippo** Helsingin Punavuoressa sijaitsevassa,

”

Aina Jumala ei muuta vaikeita olosuhteita, vaan ainoastaan auttaa ihmistä kestämään niitä.

vuonna 1895 rakennetussa Pelastusarmeijan temppelissä.

Saga Lippo, 52, on kotoisin Tornioista ja hänen perheensä kuului evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Lipon kummit olivat Pelastusarmeijan upseereita ja niinpä hän kävi alle kouluikäisenä Pelastusarmeijan pyhäkoulua.

Lipon ollessa 7-vuotias hänen perheensä muutti Vihtiin ja yhteys Pelastusarmeijaan katkesi. Hän heräsi voimakkaasti elämänsä tyhjyyteen 15-vuotiaana. Pyhäkoulussa kuulut asiat palasivat mieleen ja hän osasi lähteä etsimään vastauksia Jumalalta.

– Uskoontulokokemukseni oli vahva. Puolestani rukoiltiin eräässä helluntaiseurakunnan kotikokouksessa.

Lukiolaisena Saga Lippo pääsi kesätöihin Nummelassa sijaitsevaan Pelastusarmeijan ylläpitämään lasten kesäsiirtolaan. Hän otti selvää Pelastusarmeijan historiasta ja toimintaperiaatteista ja löysi sen, mitä oli pitkään etsinyt.

– Olin hyvin radikaali. Halusin julistaa rohkeasti uskoa ja pitää huolta kaikkein heikoimmista. Ymmärsin, että minut on luotu Pelastusarmeijaa varten. Pelastusarmeijassa uskoa ei pidetä piilossa, vaan siitä lyödään rumpua. Samalla se on paikka, jossa kaikkein syrjäytyneimpienkin ihmisten ihmisarvo nähdään kirkkaana, Lippo kertoo.

Hedvig von Haartman oli Suomen Pelastusarmeijan perustaja ja toinen johtaja. Hänen aikanaan liike kasvoi Suomessa merkittävästi.

Halkotarha Helsingin Sörnäisissä oli aikanaan osa Pelastusarmeijan työllistämistoimintaa.

”

Uskovan ihmisen pohja ei petä koskaan, joten pelot ja huolet menettävät pahimman teränsä.

”

Pääasiassa asukkaat ovat niitä, jotka on heitetty ulos kaikista muista paikoista.

Lipon matka upseeriksi eli Pelastusarmeijan varsinaiseksi työntekijäksi kesti kuitenkin vielä 20 vuotta. Upseerikoulutuksen saaneet eivät voi itse valita työpaikkaansa, vaan heidät määrätään osastojen eli seurakuntien johtajiksi tarpeen mukaan eri puolille Suomea. Niinpä pariskuntien osalta molempien olisi hyvä olla upseereita.

Saga Lippo kuitenkin perusti perheen miehen kanssa, joka ei kuulunut Pelastusarmeijaan. Hän opiskeli mielenterveyshoitajaksi ja sosionomiksi ja sai kaksi lasta. Hän työskenteli pitkään Pelastusarmeijan palveluksessa siviilityöntekijänä.

– Kun vedin 2000-luvun alkupuolella Pelastusarmeijassa lähisuhdeväkivaltaan liittyvää projektia, sain kuulla, että nykyään upseerikouluun voi lähteä yksinkin, ilman puolisoa. Miehelleni sopi, että aloitan opinnot. Niinpä aloitin upseerikoulussa vuonna 2004 ja valmistuin 2007. Samalla ryhdyin opiskelemaan yliopistolla teologiaa.

Muutama vuosi sitten Saga Lipon puoliso kuoli yllättäen sairaskohtaukseen. Usko on kantanut Lippoa myös elämän vaikeissa vaiheissa.

– Kun ihmisellä on turvanaan usko, pelon luonne muuttuu. Elämä voi järkkyyä ja ihmisen voi kantaa huolta monista asioista. Pohja ei kuitenkaan petä koskaan, jolloin pelot menettävät pahimman teränsä.

Nykyisin Lippo on naimisissa työtoverinsa eli toisen pelastusarmeijalaisen kanssa. Saga Lippo on arvoltaan Pelastusarmeijan kapteeni ja hänen vastuullaan on sekä Pelastusarmeijan osastoissa että laitoksissa tapahtuvan sosiaalisen työn koordinointi Suomessa.

Pelastusarmeijalla on Suomessa neljä päiväkotia, lasten lomakoti, yksi 60-paikkainen vanhainkoti sekä yksi vanhuksille tarkoitettu vuokratalo. Turussa ja Helsingissä toimivat sosiaalipalvelukeskukset, jotka tarjoavat apua vähävaraisille kotitalouksille ja järjestävät monenlaista toimintaa kaiken ikäisille. Pitkäaikaisasunnottomille tarkoitettuja asumispalveluyksiköitä on seitsemän eri puolilla maata.

Asumispalveluyksiköissä asuu sekä miehiä että naisia, joilla on usein vaikeita päihde- ja mielenterveysongelmia. Hengellisyys ei ole avunsaannin ehto, mutta sitä on aina tarjolla niille, jotka haluavat siihen tarttua.

Asuminen on tuettua ja ihmisiä pyritään auttamaan normaaliarkean työtoiminnan kautta. Asukkaat tekevät siivous- ja pihatöitä, työskentelevät saippuatehtaalla tai kanttiinissa. Asukkaiden erityisosaaminen huomioidaan. Entinen puutarhuri voi perustaa asumispalveluyksikköön yrttitarhan.

Yksiköt ovat luonteeltaan erilaisia, mutta pääasiassa asukkaat ovat niitä, jotka on heitetty ulos kaikista muista paikoista.

– Meillä asuminen ja oma nimi ovelsa nähdään perusihmisoikeutena. Työntekijöiden ensisijainen tehtävä on auttaa asukkaita arjen hallinnassa niin, että he saisivat pidettyä asuntonsa, Lippo kertoo.

Työtoimintaan on osallistuttava aina selvin päin.

– Jotkut pystyvät olemaan töissä vain yhden tunnin aamuisin. Suhteutamme tavoit-

teet yksilöllisesti asukkaiden voimavaroihin. Tällaisessa tapauksessa seuraava tavoite on kyetä olemaan päihtetömmästä työssä kaksi tuntia.

Vaikka asumispalveluyksiköiden työntekijät ovat siviilejä, he allekirjoittavat Pelastusarmeijan periaatteet ja ihanteet. Ongelmalanteiden sietokyky on korkea ja jokaisen ihmisen mahdollisuuksiin muuttua uskotaan hellittämättä.

– Arkipäivän pieniä ihmeitä tapahtuu koko ajan. Sellainen ihminen, jonka ei koskaan kuviteltu pystyvän mihinkään työhön, saattaa lakaista katuja. Se on ihana ihme.

Vuonna 2014 Pelastusarmeijan asumispalvelut majoittivat 400 koditonta, auttoivat 220 vankia tai vankilasta juuri vapautunutta, auttoivat 24 235 kotitaloutta erilaisin avustuksin sekä auttoivat palvelukeskustensa välityksellä 138 245 ihmistä Suomessa.

Pelastusarmeija on myös raittiusliike. Lähtökohta ei ole se, että alkoholi on syntiä, vaan raittiudella halutaan kunnioittaa niiden kamppailua, joille alkoholi on ongelma. Pelastusarmeijan sotilaat eli seurakuntien jäsenet sitoutuvat raittiuspyrkimykseen. He seisovat riippuvuudesta kärsivien rinnalla näyttämällä mallia siitä, että raittiina voi elää hyvää elämää.

– Riippuvuudet ovat vaikea asia ja jotkut kamppailevat niiden kanssa läpi elämän. Jotkut kuitenkin saavat kokea Pyhän Hengen ihmetekona myös vapautumisen, Saga Lippo sanoo.

Monissa maissa Pelastusarmeija on ollut edelläkävijä erilaisissa sosiaalisen työn muodoissa. Kun valtiot ja kunnat ovat vähitellen ottaneet hoitaakseen työn, on Pelastusarmeija tarttunut uuteen haasteeseen.

– Nykyisin kansainvälinen Pelastusarmeija pyrkii vaikuttamaan erityisesti ihmiskauppaan, tiedottamaan siihen liittyvistä ongelmista sekä auttamaan sen uhreja. Suomessa olemme aloittaneet opiskelijoille suunnatun ruuan jakelun. Opiskelupaikkakuntien asuntojen kalleus uhkaa meillä vähävaraisten perheiden lasten opiskelumahdollisuuksia, Saga Lippo kertoo.

Pelastusarmeijan perusti Itä-Lontoossa metodistipappi **William Booth** vaimonsa **Catherine** kanssa. Catherine Booth tunsi hyvin Raamatun ja puolusti siihen vedoten tasa-arvoa sekä naisten oikeutta pitää hengellisiä puheita.

Koko maailman Pelastusarmeijaa johtaa kenraali. Vuosina 1981–1986 kansainvälisen Pelastusarmeijan kenraalin virkaa hoiti suomalainen **Jarl Wahlström**. Kenraalin tehtävässä on palvelut myös kolme naista. Suomessa Pelastusarmeija oli alkuaikoina ainoa hengellinen liike, jonka kokouksissa naiset saivat saarnata julkisesti.

Boothin pariskunta pyrki pelastamaan slummien asukkaita hengellisestä, aineellisesta ja moraalista kurjuudesta. Koska liikkeen piirissä uskon tulleita entisiä juoppoja, rikollisia ja katunaisia ei otettu vastaan muissa seurakunnissa, he jäivät tekemään työtä Pelastusarmeijaan.

Porvoon Pelastusarmeijan naiset musisoivat kitaroin vuonna 1906.

Pelastusarmeijan kokouksia pidettiin elokuvateattereissa, tanssisaleissa ja sirkuksissa – siellä missä tavalliset ihmiset liikkuvat. Hengellisiä laulunsanoja kirjoitettiin kapakkalauluihin ja säestettiin rytmikkäästi rummuilla ja kitaroilla. Monet paheksuivat.

”Niin kauan kuin kaduilla on yksikin eksynyt tyttö, niin kauan kuin yksikin sielu on pimeydessä vailla Jumalan valkeutta, tahdon taistella!” William Booth julisti.

Suomen Pelastusarmeijan ensimmäinen kokous pidettiin Siltasaaren sirkusmaneesissa 8.11.1889. Suomalaiset aatelliset olivat kokeneet yhteiskunnallisen herätyksen ja tutustuneet Lontoossa käydessään Pelastusarmeijaan. Ensin he vierastivat liikkeen sotilaallista terminologiaa, mutta totesivat sitten aatteen erinomaiseksi.

Suomen Pelastusarmeijan ensimmäinen johtaja oli **Constantin Boije af Gennäs** ja hänen jälkeensä **Hedvig von Haartman**, jonka aikana Pelastusarmeija kasvoi voimakkaasti.

Pelastusarmeijan jäsenmäärä kasvaa Afrikassa mutta on länsimaissa laskusuunnassa. Liikettä vaivaavat Suomessa samat ongelmat kuin samoihin aikoihin maamme vakiintuneita evankelis-luterilaisen kirkon perinteisiäkin herätysliikkeitä: väki ja vastuunkantajat ikääntyvät. Saga Lippo kuitenkin uskoo Pelastusarmeijan tulevaisuuteen.

– Eri aikoina ihmiset kaipaavat erilaisia herätysliikkeitä ja jäsenmäärät aaltoilevat. Nyt aallonpohja on taas selätetty. Matalan kynnyksen toiminnalle on aina tarvetta. Kun ihminen valitsee Jeesuksen Kristuksen, hän voi vapautua monista ongelmista elämään, jossa ei tuhota itseä eikä vahingoiteta muita. Usko Jumalaan on elämän perusta, joka auttaa sekä täällä ajassa että iäisyudessa, Lippo sanoo. ✕

Pelastusarmeijan perustaja, brittiläinen metodistisaarnaaja William Booth ja tyttärensä Evangeline.